

Inovovaný školský vzdelávací program
Základná škola s materskou školou Želovce, Gottwaldova 81, 991 06 Želovce

VYUČOVACÍ PREDMET Dejepis

Názov predmetu: Dejepis
Časový rozsah výučby spolu: 2 hodina týždenne, spolu 66 hodín ročne
Ročník: 9.roč.
Škola: Základná škola s materskou školou Želovce
Vyučovací jazyk: slovenský
Stupeň vzdelania: ISCED 2
Vízia: Slnko svieti na všetkých rovnako

Charakteristika predmetu:

Hlavnou funkciou dejepisu je kultivovanie historického vedomia žiakov ako celistvých osobností a uchovávanie kontinuity historickej pamäti v zmysle odovzdávania historických skúseností či už z miestnej, regionálnej, celoslovenskej, európskej alebo svetovej perspektívy. Súčasťou jej odovzdávania je predovšetkým postupné poznávanie takých historických udalostí, javov a procesov v čase a priestore, ktoré zásadným spôsobom ovplyvnili vývoj slovenskej i celosvetovej spoločnosti a premietli sa do obrazu našej prítomnosti. Žiaci si prostredníctvom dejepisu postupne osvojujú kultúru spoločenskej komunikácie a demokratické spôsoby svojho konania, lebo chápanie, vnímanie a porozumenie historických procesov predstavuje jeden zo základných predpokladov komplexného poznávania ľudskej spoločnosti. V procese výučby dejepisu na základnej škole sa kladie osobitný dôraz na dejiny 19. a 20. storočia preto, lebo v nich môžeme nájsť z väčšej časti korene súčasných spoločenských javov i problémov. Dejepis vedie žiakov k vzťahu k vlastnej minulosti cez prizmu prítomnosti ako súčasť rozvíjania, korigovania, kultivovania a zachovávaní ich historického vedomia, v ktorom rezonuje i vzťah k minulosti iných národov a etníc. Rovnako tak k pochopeniu a rešpektovaniu kultúrnych a iných odlišností ľudí, rôznych diverzifikovaných skupín a spoločenstiev. Má tiež prispievať k rozvíjaniu hodnotovej škály demokratickej spoločnosti. Dejepis pripisuje dôležitosť aj demokratickým hodnotám európskej civilizácie.

Obsah predmetu:

Žiaci si osvojujú historické fakty o čase, priestore, udalostiach, osobnostiach, dejoch a javoch – vo vzájomných súvislostiach. Poznávajú historické pojmy a termíny. Každá historická interpretácia je viazaná miestom a je určená dostupnou informáciou. Dejiny majú učiť premýšľať o dobre a zle. História poskytuje veľa situácií, v ktorých ľudia svojím správaním alebo nesprávnym rozhodnutím môžu ovplyvniť v dobrom alebo zlom svoje prostredie. Konfrontáciou takýchto situácií môžu žiaci získať zmysel pre dobro a zlo. Z histórie sa má žiak naučiť, že je súčasťou určitej konkrétnej spoločnosti. Učí sa, ako táto spoločnosť vznikala, čo je pre ňu charakteristické. Vyučovanie dejepisu má viesť k tomu, aby žiak ako budúci občan bol pripravený žiť a orientovať sa v tejto spoločnosti. Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom inovovaného ŠVP pre dejepis, **bez navýšenia hodinovej dotácie**. Výchovnovzdelávacie ciele a obsah vzdelávania sú v súlade s cieľmi a obsahovým štandardom vzdelávacím štandardom pre vyučovací predmet dejepis.

Inovovaný školský vzdelávací program

Základná škola s materskou školou Želovce, Gottwaldova 81, 991 06 Želovce

2. Rozvíjajúce ciele, predmetové spôsobilosti, vychádzajúce z kľúčových spôsobilostí

Ciele predmetu: Základným cieľom výučby dejepisu je vytváranie študijných predmetových a medzipredmetových spôsobilostí a schopností využívať kvalitu získaných vedomostí znalostí v rôznych poznávacích i praktických situáciách, ktoré umožnia žiakom, aby nepristupovali k histórii len ako k uzavretej minulosti, ale aj k rozvíjaniu celej škály spôsobilostí klásť si v aktívnej činnosti kognitívne rôznorodé otázky, pomocou ktorých sa cez prizmu prítomnosti pýtajú na minulosť a vytvárajú si tak postupne vlastný názor. Predpokladom rozvíjania a uplatňovania základného cieľa je aplikácia takých prístupov vo výučbe, ktoré kladú dôraz na aktívne učenie, na proces hľadania, objavovania a vytvárania poznatkov na základe vlastnej činnosti a skúsenosti v interakcii s učiteľom a spolužiakmi v kooperatívnom učení.

3. Základné predmetové spôsobilosti

Žiaci sa naučia pochopiť a pracovať: - **s historickým časom:** - zaradovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti chronologicky - zaradovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti synchrónne - rozpoznáť nerovnomernosť historického vývoja - využívať medzníky ako prostriedok orientácie v minulosti - **s historickým priestorom:** - rozlišovať regionálny, národný a globálny historický priestor - zaradovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti priestorovo - rozpoznáť podmienenosť medzi historickým priestorom a spôsobom života a obživy človeka a spoločnosti

- **s historickými faktami, udalosťami, javmi a procesmi a ich hodnotiacim posudzovaním:** - vymedziť jednotlivú historickú udalosť, jav, proces a osobnosť - popísať jednotlivé historické udalosti, javy, procesy a osobnosti na základe určujúcich znakov - rekonštruovať konanie a postoje ľudí v minulosti - skúmať konanie ľudí v daných podmienkach a vysvetľovať ho - určiť príčiny jednotlivých historických udalostí, javov a procesov - vymedziť dôsledky jednotlivých historických udalostí, javov a procesov - rozpoznáť charakteristické znaky jednotlivých historických období - rozpoznáť základné faktory, ktoré ovplyvňovali historický vývoj

Žiaci získajú základné informácie ako:

- **vyhľadávať informácie:** - z rôznych zdrojov - z verbálnych, obrazových, grafických a kombinovaných textov - z učebníc, pracovných zošitov, slovníka cudzích slov, atlasov, novín, časopisov a webových stránok - z populárnovedeckej literatúry a historickej beletrie

- **využívať tieto informácie a verifikovať ich hodnoty:** - vo vyberaní informácií - v organizovaní informácií - v porovnávaní informácií - v rozlišovaní informácií - v zaradovaní informácií - v kritickom zhodnotení rôznych zdrojov informácií

- **štruktúrovať výsledky, výstupy a potvrdenia vybraného postupu:** - v rozpoznaní podstatného od nepodstatného - v integrovaní výsledkov do chronologického a historického rámca - vyhodnocovaní správnosti postupu - v tvorbe súboru vlastných prác

Inovovaný školský vzdelávací program
Základná škola s materskou školou Želovce, Gottwaldova 81, 991 06 Želovce

Počet hodín :

Ročník	5.	6.	7.	8.	9.	Spolu
Počet hodín podľa ŠVP	1	1	1	1	2	6
Počet hodín podľa iŠKVP	0	1	0	0	0	1

	Tematické celky	Počet hodín
1.	Obrazy prvej svetovej vojny	11
2.	Európa v medzivojnovom období	7
3.	Československo v medzivojnovom období (1918 – 1939)	13
4.	Obrazy druhej svetovej vojny	6
5.	Slovenský štát (1939-1945)	6
6.	Rozdelený svet	5
7.	Československo za železnou oponou	12
8.	Slovensko po roku 1989	6

Tematický celok : Obrazy prvej svetovej vojny

Stratégie vyučovania:

Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Metódy a postupy	Organizačné formy práce	Výkonový štandard
Obrazy prvej svetovej vojny	Obrazy prvej svetovej vojny	Dohoda, Trojspolok front, zázemie československé légie Parížska mierová konferencia nástupnícke štáty po prvej svetovej vojne Československá republika.	Výklad, porovnávanie Práca s historickým materiálom, pozorovanie Chronologická, práca s mapou Práca s beletriou Chronologická, film, práca s internetom Analýza historických materiálov Samostatná práca – zápis Analýza textu Práca s učebnicou.	Frontálna, samostatná práca, skupinová práca práca v dvojiciach, samostatná práca.	Žiak vie/dokáže porovnať ciele štátov Dohody a Trojspolku, rozpoznať útrapy ľudí na fronte a v zázemí počas prvej svetovej vojny, identifikovať ciele domáceho a zahraničného odboja, zdokumentovať pomocou mapy zmeny po zániku Rakúsko – Uhorska, vyhľadať svedectvá týkajúce sa prvej svetovej vojny, pracovať so

Inovovaný školský vzdelávací program

Základná škola s materskou školou Želovce, Gottwaldova 81, 991 06 Želovce

					školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia.
--	--	--	--	--	--

Tematický celok : Európa v medzivojnovom období

Stratégie vyučovania:

Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Metódy a postupy	Organizačné formy práce	Výkonový štandard
Európa v medzivojnovom období	Európa v medzivojnovom období	parlamentná demokracia komunizmus, fašizmus, nacizmus.	Výklad, porovnávanie Práca s historickým materiálom, pozorovanie Chronologická práca s mapou Práca s beletriou Chronologická film, práca s internetom Analýza historických materiálov Samostatná práca – zápis Analýza textu Práca s učebnicou.	Frontálna, samostatná práca, skupinová práca práca v dvojiciach, samostatná práca.	Žiak vie/dokáže objasniť základné znaky parlamentnej demokracie, rozlíšiť demokratický a nedemokratický charakter štátu, rekonštruovať každodenný život v diktatúrach, pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia.

Tematický celok : Československo v medzivojnovom období (1918 – 1939)

Stratégie vyučovania:

Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Metódy a postupy	Organizačné formy práce	Výkonový štandard
Československo v medzivojnovom období (1918 – 1939)	Československo v medzivojnovom období (1918 – 1939)	Česi, Slováci, národnostné menšiny kultúra, spolky, školsťvo centralizmus, autonómia.	Výklad, porovnávanie Práca s historickým materiálom, pozorovanie Chronologická, práca s mapou Práca	Frontálna, samostatná práca, skupinová práca práca v dvojiciach,	Žiak vie/dokáže identifikovať politický systém ČSR, rozpoznať mnohonárodnostný charakter ČSR, porovnať hospodársku

Inovovaný školský vzdelávací program

Základná škola s materskou školou Želovce, Gottwaldova 81, 991 06 Želovce

			s beletriou Chronologická, film, práca s internetom Analýza historických materiálov Samostatná práca – zápis Analýza textu Práca s učebnicou.	samostatná práca.	situáciu v Čechách a na Slovensku, rozpoznať dôsledky rozbitia ČSR, pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia.
--	--	--	--	----------------------	--

Tematický celok : Obrazy druhej svetovej vojny

Stratégie vyučovania:

Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Metódy a postupy	Organizačné formy práce	Výkonový štandard
Obrazy druhej svetovej vojny	Obrazy druhej svetovej vojny	fašistická os protihitlerovská koalícia totálna vojna protifašistický odboj holokaust, koncentračné tábory	Výklad, porovnávanie Práca s historickým materiálom, pozorovanie Chronologická, práca s mapou Práca s beletriou Chronologická, film, práca s internetom Analýza historických materiálov Samostatná práca – zápis Analýza textu Práca s učebnicou.	Frontálna, samostatná práca, skupinová práca práca v dvojiciach, samostatná práca.	Žiak vie/dokáže vymedziť kľúčové medzníky druhej svetovej vojny, vyhľadať svedectvá o útrapách ľudí na fronte a v zázemí počas druhej svetovej vojny, spracovať holokaust na konkrétnom príbehu, pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia.

Tematický celok : Slovenský štát (1939-1945)

Stratégie vyučovania:

Inovovaný školský vzdelávací program
Základná škola s materskou školou Želovce, Gottwaldova 81, 991 06 Želovce

Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Metódy postupy a	Organizačné formy práce	Výkonový štandard
Slovenský štát (1939-1945)	Slovenský štát (1939-1945)	totalitný režim židovský kódex deportácie odboj Slovenské národné povstanie	Výklad, porovnávanie Práca s historickým materiálom, pozorovanie Chronologická, práca s mapou Práca s beletriou Chronologická, film, práca s internetom Analýza historických materiálov Samostatná práca – zápis Analýza textu Práca s učebnicou.	Frontálna, samostatná práca, skupinová práca práca v dvojiciach, samostatná práca.	Žiak vie/dokáže porovnať politický systém Slovenského štátu s politickým systémom ČSR, rozpoznať vzťahy medzi Nemeckom a Slovenským štátom, zhodnotiť hospodársky a kultúrny rozvoj Slovenského štátu konkretizovať postupné obmedzovanie práv a slobôd židovských spoluobčanov, zhodnotiť význam Slovenského národného povstania, pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia.

Inovovaný školský vzdelávací program
Základná škola s materskou školou Želovce, Gottwaldova 81, 991 06 Želovce

Tematický celok : Rozdelený svet

Stratégie vyučovania:

Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Metódy a postupy	Organizačné formy práce	Výkonový štandard
Rozdelený svet	Rozdelený svet	OSN superveľmoc i: USA, ZSSR železná opona, studená vojna hospodárske a vojenské bloky hrozba jadrovej vojny dekolonizácia, svet ako „globálna dedina“	Výklad, porovnávanie Práca s historickým materiálom, pozorovanie Chronologická, práca s mapou Práca s beletriou Chronologická, film, práca s internetom Analýza historických materiálov Samostatná práca – zápis Analýza textu Práca s učebnicou.	Frontálna, samostatná práca, skupinová práca práca v dvojiciach, samostatná práca.	Žiak vie/dokáže rozpoznať vplyv bipolárneho sveta na každodenný život, nájsť prejavy odporu obyvateľstva vo východnom bloku, vystihnúť základné medzníky procesu európskej integrácie, pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia.

Tematický celok : Československo za železnou oponou

Stratégie vyučovania:

Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Metódy a postupy	Organizačné formy práce	Výkonový štandard
Československo za železnou oponou	Československo za železnou oponou	Február, politické procesy znárodnenie, kolektivizácia, industrializácia Pražská jar „normalizácia“ Charta 77, disident	Výklad, porovnávanie Práca s historickým materiálom, pozorovanie Chronologická, práca s mapou Práca s beletriou Chronologická, film, práca	Frontálna, samostatná práca, skupinová práca práca v dvojiciach, samostatná práca.	Žiak vie/dokáže rozpoznať dôsledky februárového prevratu, zdokumentovať prejavy totality, identifikovať premeny

Inovovaný školský vzdelávací program

Základná škola s materskou školou Želovce, Gottwaldova 81, 991 06 Želovce

		sviečková manifestácia, nežná revolúcia	s internetom Analýza historických materiálov Samostatná práca – zápis Analýza textu Práca s učebnicou.		vidieka a mesta, spracovať spomienky svedka augustových udalostí, zistiť konkrétne prejavy „normalizácie“ v každodennom živote, pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia
--	--	---	--	--	---

Tematický celok : Slovensko po roku 1989

Stratégie vyučovania:

Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Metódy postupy a	Organizačné formy práce	Výkonový štandard
Slovensko po roku 1989	Slovensko po roku 1989	parlamentná demokracia rozdelenie Československa, vznik Slovenskej republiky vstup Slovenskej republiky do NATO a Európskej únie	Výklad, porovnávanie Práca s historickým materiálom, pozorovanie Chronologická, práca s mapou Práca s beletriou Chronologická, film, práca s internetom Analýza historických materiálov Samostatná práca – zápis Analýza textu Práca s učebnicou.	Frontálna, samostatná práca, skupinová práca práca v dvojiciach, samostatná práca.	Žiak vie/dokáže identifikovať hlavné zmeny v Československu po roku 1989, určiť príčiny rozdelenia Českej a Slovenskej republiky, rozpoznať podoby spolužitia Čechov a Slovákov v 20. storočí, určiť výhody a nevýhody voľného pohybu osôb a tovaru v Európskej únii, pracovať so školskými

Inovovaný školský vzdelávací program

Základná škola s materskou školou Želovce, Gottwaldova 81, 991 06 Želovce

					historickými prameňmi z daného historického obdobia.
--	--	--	--	--	--

Učebné zdroje:

Odborná literatúra	Učebné pomôcky	Materiálne učebné prostriedky	Ďalšie zdroje
Učebnica dejepisu pre 9. ročník Kováč, D. a kol: 9 dejepis. Orbis Pictus Istropolitana, spol. s.r.o., Bratislava, 2015.	beletria, písomné pramene, modely,	Mapy, pracovné listy, obrázky, atlas, film, CD – nosič	DVD, hudba, internet

Hodnotenie žiaka

Žiaci budú hodnotení podľa : **Metodických pokynov č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy**

Pri písomných prácach sa bude využívať nasledujúca stupnica na hodnotenie :

100% - 90% = 1 (výborný)

89% - 75% = 2 (chváľtebný)

74% - 50 % = 3 (dobrý)

49% - 30% = 4 (dostatočný)

29% - 0% = 5 (nedostatočný)

Pri hodnotení sa riadime týmito zásadami:

- dodržiavame pravidlá hodnotenia
- priebežne vyhodnocujeme výsledky učenia
- pri praktickej úlohe a domácej úlohe oboznámime žiakov s termínom, kedy bude úloha hodnotená
- sústavne sledovať výkony žiaka v priebehu vyučovania
- využívame pochvaly, ale aj napomenutia, písomné aj ústne
- preverujeme vedomosti žiakov ústne, graficky, písomne aj praktickým zadaním úloh
- hodnotíme grafický aj estetický prejav žiakov
- uplatňujeme ústne sebahodnotenie žiakov pred ostatnými žiakmi

Začlenenie prierezových tém: vid' v INOVOVANOM ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE 1. a 2. STUPEŇ ZŠ